

Приклади, наведені вище, є лише малесенькою краплиною у морі сучасного українського інформаційного простору нашої славетної держави. Такі приклади вказують на реально існуючу проблему – низький рівень якості перекладів публіцистичних статей українською мовою з російської мови. Така сама ситуація склалась і з перекладами українською з англійської, німецької та інших мов.

Це свідчить, очевидно, про низький рівень знань державної мови українськими перекладачами, так само низький рівень їхньої підготовки, що є надзвичайно прикро.

Переконана, що цю ситуацію слід виправляти якомога швидше. Відрадно, що кількість україномовної аудиторії в Україні зростає з кожним днем. Молоде покоління зростає, отримуючи більшість інформації саме з Інтернету.

Отже, слід звертати увагу на деталі при перекладі, на стилістичні та граматичні нюанси тексту, ставитись уважніше при перекладі до всієї інформації, яка міститься у вихідному тексті. Вивчаймо українську мову, як з чуття патріотизму, так і задля виконання безпосереднього обов'язку перекладача доносити до читача інформацію, що міститься в оригіналі. Україномовний читач заслуговує на це.

Дослідження є перспективним, оскільки висвітлює актуальну проблему сьогодення. Публіцистичні тексти самі по собі містять вагому для мільйонів людей інформацію, впливають на формування світогляду та думок широкого загалу. Перекладу подібних текстів українською мовою слід приділяти належну увагу, критикувати невдалі переклади, працювати над створенням адекватних перекладів, виконаних українською літературною мовою.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Гальперин И.Р. Перевод и стилистика//Теория и методика учебного перевода. – 1950, №2.
2. Брандес М.П. Стилистика немецкого языка. – М.: Прогресс, 1990.
3. www.pik.org.ua: Стругов А. Финансовый кризис: деньги – не щепки /22.10.08/.
4. www.pik.org.ua: Данилов В. Что выгодно Васаде, то ыгодно Украине /27.10.08/.
5. www.rbc.ua: Литва и Польша выступили за приостановление переговоров ЕС с Россией /04.11.08/.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Ганна Мелешенко – аспірантка кафедри теорії та практики перекладу з німецької мови Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Наукові інтереси: теорія та практика перекладу з російської, української, англійської та німецької мов.

ВПЛИВ ГРЕКО-ЛАТИНСЬКИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ НА ФОРМУВАННЯ ТЕРМІНОСИСТЕМИ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГАЛУЗІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Алла МІЩЕНКО (Кіровоград, Україна)

Стаття присвячена аналізу шляхів надходження греко-латинських запозичень до лексичної системи німецької мови та аналізу динаміки лексичної підсистеми мови-реципієнта під впливом запозичень.

The article analyses the ways of borrowing of Greek and Latin words to the lexical system of the German language and the dynamics of the lexical subsystem of the recipient's language under the influence of the borrowings.

Лексичні одиниці та форманти греко-латинського походження відіграють надзвичайно важливу роль у формуванні спеціальних термінологій і значною мірою впливають на динаміку лексичного складу сучасних мов. Їхня широка присутність у лексичній системі німецької мови зумовлює актуальність такого дослідження.

Об'єктом дослідження є терміни та терміноелементи греко-латинського походження, які функціонують у сучасній підмові комп'ютерної галузі.

Предметом цієї праці є аналіз механізму надходження грецизмів та латинізмів до лексичної підсистеми німецької мови та аналіз її динаміки під впливом цих запозичень.

Для досягнення поставленої мети необхідно виокремити та проаналізувати терміни та терміноелементи греко-латинського походження, які функціонують у німецькій мові комп'ютерної галузі.

На сучасному етапі у німецькій мові відзначається помітний вплив англіцизмів на формування національної німецької термінології комп'ютерної галузі, які потрапляють шляхом прямого запозичення з англійської, запозичуються за посередництвом англійської

мови з третіх мов або формуються у системі мови-реципієнта шляхом різних способів калькування під впливом англійських мовних зразків.

У цій роботі терміни кваліфікуються як номінативні лексичні одиниці, значення яких подаються у фахових словниках у вигляді розгорнутої дефініції, що розкриває релевантні для конкретної галузі змістові ознаки самого поняття.

Термінологія загалом є складовою частиною літературної мови, проте лише частково стає відомою широкому загалу мовців. З одного боку, мова науки відносно загальнолітературної мови – поняття вужче, оскільки їй не характерні всі функції загальнолітературної мови. З другого боку, мова науки – це ширше поняття порівняно з загальнолітературною мовою, оскільки містить спеціальну термінологію для номінації та дефініції наукових понять, які знаходяться за межами непрофесійного спілкування. Це пов'язане з призначенням цього функціонального різновиду загальнолітературної мови – слугувати мовою науки: „Мова науки <...> це функціональна підсистема загальнолітературної мови, яка має обмежену, але чітку функцію професійної комунікації” [2: 10]. Тому терміни принципово відрізняються від загальноновживаної лексики.

Терміни – це штучні одиниці, які створюються, а не дані у мові і можуть замінюватися іншими термінами. „Термін – це слово чи усталене словосполучення, яке виражає спеціальне поняття науки, техніки або іншої галузі людської діяльності та має дефініцію, яка розкриває ті ознаки цього поняття, що є релевантним саме для цієї галузі” [6: 7]. Крім термінів, автор виділяє також „неоніми – імена понять, які на час їхньої появи ще невідомі науковій громадськості” [6: 11] та „неотоніми – терміни, що виражають відомі поняття, але між ними встановлюються нові зв'язки” [6: 72]. Уводючи нове поняття (неонім), автор дає йому дефініцію, тому неоніми задовольняють головні вимоги, які висуваються до термінів, – системність та наявність дефініції, але okazionalність неонімів не дозволяє зарахувати їх до термінів, залишаючи такі номінації в статусі потенційних термінів – прототермінів.

Терміни, утворені на основі вторинної номінації, втрачають зв'язок із загальнолітературними словами, стають новими номінаціями в межах конкретної фахової субмови і вживаються тільки в тому значенні, якого набувають у конкретній фаховій субмові, напр.:

1. *Daten* „Angaben, formulierbare Befunde” [11].

2. *Daten* (Pl. von *Datum*) – „kleinstes unteilbares Element des Wertebereichs eines Datentyps. In der Informatik definiert man den Begriff des Datums häufig sehr viel umfassender als spezielles Signal bzw. als Nachricht oder Teil einer Nachricht, die so dargestellt ist, dass sie maschinell verarbeitet werden kann. Je nach Zielsetzung kann man Daten auf verschiedene Arten gruppieren ...” [13: 192]

Нові терміни штучно створюються, а не дані в мові й можуть замінюватися іншими термінами. Їхнє утворення вимагає стандартизованих моделей термінотворення й спеціалізації словотворчих засобів для вираження конкретних термінологічних значень, напр.:

1) *Modem* [engl. 'mo□dēm] (Kurzwort aus **mod**ulator u. **dem**odulator) Gerät zur Umwandlung digitaler Gleichstromsignale eines Rechners in digitale Wechselstromsignale und umgekehrt. Die digitalen Wechselstromsignale können sich in Amplitude, Frequenz und/ oder Phase unterscheiden ...” [10: 427].

2) *Mega*, bestimmungswort von Zusammensetzungen aus dem Gebiet der Physik mit der Bed. „eine Million mal so groß” (DF, 1966) [AW, 895] → *Megabit* ”Usually 1 048 576 bits (2²⁰); sometimes interpreted as 1 million bits” [16: 332].

Валентність терміна зумовлюється парадигматичними й синтагматичними стандартами фахового тексту конкретної галузі, напр.: *Kielnet verwendet eine schnelle Glasfaserleitung mit 34 Megabit pro Sekunde für den Zugang zum Internet* [21, Quelle: *ZDNet 1999*]. На рівні синтагматики терміни вимагають замкненого словникового контексту, межі якого зумовлюються певною соціальною організацією діяльності, а контекст терміна обмежується конкретною фаховою субмовою, напр.: *Datei infizieren; Festplatte verseuchen; Killerviren*. Контекст детермінологізованих лексем обмежується правилами дистрибуції конкретної мови, напр.: *Virus anstecken; Virus vermehren*.

Термінологічна лексика – це засіб оптимального розуміння між фахівцями в окремій галузі. „Фахові мови представлені двома видами стилів – професійно-практичним та науково-теоретичним” [5: 31] і „мають не лише специфічні терміносистеми, але й різну організацію тексту, мовну структуру” [5: 29], напр.: „Über zwei *Digital-Analog-Wandler* wird mit diesen Signalen das HF-Teil angesteuert” [21, Quelle: *bmb+f Forschungslandkarte Deutschland 1998*]. Тому функція термінів – здійснення професійної комунікації, в той час як не-терміни слугують мовними засобами для здійснення комунікації загалом, напр.: „Sein erstes Produkt als Einzelunternehmer mit Geschäftssitz im heimischen Wohnzimmer war 1987 ein *Analog-Digital-Umsetzer* zur professionellen Musikbearbeitung im PC” [21, Quelle: *Tagesspiegel 1999*].

Запозичення термінології зумовлюється тим, що розвиток науково-технічної думки, міжнародний характер її існування та розповсюдження зумовлюють інтернаціоналізацію лексичного складу сучасних мов, а вживання англійської мови в процесі виробничого спілкування й телекомунікації є соціальним імперативом до вивчення англійської мови як засобу міжнародного спілкування. У такому контексті необхідно зупинитися на визначенні терміна „інтернаціоналізм” різними дослідниками: „інтернаціоналізми – це комунікативні терміни, спільні для багатьох мов, що стосуються актуальних понять науки і техніки” [5: 167]; „слова, які вказують на предмети, що виходять за межі національно-мовного емпіричного світу і розповсюджуються завдяки культурному обміну” [18: 45]; „слова, які функціонують мінімум у трьох національних мовах, що належать до різних мовних сімей, і через формальну схожість та семантичну відповідність зрозумілі без перекладу” [19: 44]. Залежно від мови-джерела, виділяють три основні способи інтернаціоналізації термінів: а) повна чи абсолютна інтернаціоналізація; б) неповна або змішана/ гібридна інтернаціоналізація; в) калькована інтернаціоналізація [1: 102].

Значна частина абсолютних інтернаціоналізмів комп’ютерної галузі була створена в англійській мові для номінації новітніх реалій, а через всесвітнє розповсюдження цих реалій запозичувались поняття (сигніфікати) і стали інтернаціональними самі номінації. Етимологічний аналіз підтверджує тезу про те, що матеріалом для створення таких інтернаціоналізмів здебільшого виступають терміни й терміноелементи, запозичені з класичних мов. Це зумовлено тим, що епоха еллінізму сформувала основні засади європейської культури, а лінгвістичними центрами впливу були грецьке койне та латина. „Книжна латина була суцільною калькою з грецької, при збереженні своєрідного звучання словника з великою кількістю грецьких вкраплень, але саме латині як інтернаціональній мові не тільки античності, але й середньовіччя та епохи Відродження – судилося створити засади міжнародного фонду європейських мов” [1: 63]. В епоху феодалізму латина функціонувала як мова клерикальної писемності в Західній Європі. Згодом, з розповсюдженням європейських наукових традицій, вплив латини поширився в Східній Європі. До кінця XIX століття латина як мова науки втратила свій вплив і збереглася лише як мова богослужіння католицької церкви, а перехід науки на національні мови вимагав від останніх створення власних термінологій, які здебільшого створювалися на базі латинської та грецької мов.

На сучасному етапі латина не вживається як самостійна мова науки, але продовжує слугувати джерелом для творення новітніх термінів. „Наявність інтернаціонального греко-латинського фонду мовних одиниць в усіх європейських мовах дає змогу <...> створювати на їхній основі все нові й нові одиниці, головню для розв’язання проблеми номінації предметів та явищ науково-технічної сфери” [7: 26]. Таким чином, греко-латинські елементи відіграють надзвичайно важливу роль у формуванні спеціальних термінологій на сучасному етапі й значною мірою впливають на лексичний склад сучасних мов. У латині та інших класичних мовах Ю.Канигін убачає „найбільш точні й відшліфовані семіотичні системи для позначення наукових результатів” [3: 214], оскільки вони є кодами, що передають розуміння світу високого інтелектуального рівня. „Це „бази знань”, які дозволяють людству „пригадати” накопичуване тисячоліттями інтелектуальне багатство” [3: 214]. Тому на сучасному етапі формування національних термінологій базується також на рекомендаціях Міжнародної організації з питань стандартизації (ISO), яка існує з 1946 р. й основними

завданнями має укладання термінологічних словників і створення термінів, семантика яких виходить за межі національних мов [17: 499].

Термінотворення в Німеччині, Австрії та Швейцарії з 1953 р. базувалося на праці „Загальні принципи термінотворення”, укладеній Є.Вюстером, у якій автор намагався розробити основні принципи системного термінотворення. На основі цієї праці Комітет промислових норм і стандартів, до робочої групи якого входили фахівці в галузі науки й техніки, мовознавства та логіки з Австрії, Швейцарії та ФРН, розробили стандарт „DIN 2330: Begriffe und Benennungen. Allgemeine Grundsätze” (1957 — 1960 pp.). Утворенням термінів конкретної галузі та створенням приписів щодо правильного вживання словотворчих засобів у процесі термінотворення займається „Спілка німецьких інженерів” (Verein deutschen Ingenieure), а основні вимоги до термінів, які повинні враховуватися в процесі термінотворення, є ясність, простота, легкість запам'ятовування й вимови, придатність до творення похідних слів. Основним принципом термінотворення для німецької мови є принцип прозорості композитів та уникання метафори, а семантика запозичень греко-латинського походження загальновідома, тому вони запозичуються в англійську мову з ономастичною метою і за її посередництвом стають надбанням словотвірної системи сучасної німецької мови, напр.: напр.: *Avatar* (від санскр. *avatāra*, через англ. *avatar*; *Portal* (від лат. *porta* „Тор, Pforte”, через англ. *portal*); *canceln* (від лат. *cancellare*, через англ. *to cancel*). Поряд з цим прями запозичення грецизмів та латинізмів, що паралельно функціонували в англійській та німецькій мовах з однаковими значеннями, спостерігається збагачення семантичної структури під впливом англійської шляхом запозичення нових ЛСВ, які були сформовані саме в англійській мові, напр.: лексема *Virus* раніше існувала в німецькій та англійській мовах як запозичення латинського *virus* „Schleim, Saft, Gift”. У німецькій мові слово тлумачилось як „kleinstes krankheitserregendes Partikel, das sich nur in lebendem Gewebe entwickelt” [DGFW, 1682], а в англійській як „a very small living thing that causes infectious illnesses, or the illness caused by this” [15: 1013]. Це значення сформовано на основі функціонального переносу від латинського слова *virus* і стало можливим завдяки виникненню мікроскопа та успішних досліджень у галузі медицини та біології: були відкриті мікроорганізми, що є збудниками певних захворювань. На основі паралелі між дією отрути на організм та мікроорганізмами, які шкодять організму, викликаючи різні захворювання, вони отримали назву вірусів, а на основі метонімічного переносу і саме захворювання назвали *Virus*. Пізніше, з розвитком комп'ютерної техніки та інтернету, які зумовили зовсім новий рівень створення, обробки та передавання інформації й призвели до так званих „інформаційних” війн: сучасні канали інформації почали використовуватись для дистанційного знищення, пошкодження чи викрадення баз даних, за допомогою спеціальних програм, які проникали в комп'ютер і діяли в системі подібно до біологічних вірусів. Якщо вони не були виявлені, а комп'ютерна система не „вилікувана”, це могло викликати збої в системі і навіть руйнування системи. На основі метафоричного та функціонального переносу ці програми також отримали назву *Virus*. Таким чином, відбулося розширення семантичної структури лексеми у англійській мові шляхом формування нового ЛСВ „a set of instructions secretly put into a computer that can destroy information stored in the computer” [15: 1013]. Цей ЛСВ вперше згадувався в німецькій мові в 1988 р. [10: 201] і на сучасному етапі функціонує у двох формах *Virus* „Computerprogramm, das falsche od. zerstörerische Befehle in anderen Programmen auslöst” та як спеціалізоване позначення у вигляді композита з уточнюючим компонентом *Computervirus* „unbemerkt in einen Rechner eingeschleustes Computerprogramm, das die vorhandene Software manipuliert od. zerstört” [14].

Лексична номінація медичної галузі *Abort*, яка є запозиченням латинського *abortus*, функціонувала в обох мовах із значенням „Fehlgeburt” та „Schwangerschaftsabbruch” у німецькій мові [11] і „to deliberately end a pregnancy when the baby is still too young to live” в англійській мові [15: 2]. Згодом в англійській мові лексема розширила своє значення, а нові ЛСВ були запозичені в німецьку мову „Abbruch eines Raumfluges” [14] та „Programmabbruch” [20].

З латини до обох мов запозичена лексема *Editor* від лат. *editor* „Hervorbringer”, яка функціонувала в значенні „Herausgeber eines Buches” [14] та „someone who prepares a book,

movie, ect. for printing or broadcasting by deciding what to include and checking for any mistakes” [15: 284]. Пізніше в англійській мові комп’ютерної галузі був створений новий ЛСВ „a computer program that allows you to write andmake changes to saved information”, який і був запозичений у німецьку мову „Komponente des Betriebssystems eines Computers, die die Bearbeitung von Texten u. Grafiken steuert” [14: CD-ROM].

Через специфічні репродуктивні можливості мовної системи стандартними елементами складних та складених сучасних термінів доволі часто виступають афіксоїди чи лексичні одиниці греко-латинського походження. Афіксоїди здебільшого виступають продуктивними службовими морфемами, які набули широкого використання як інтернаціональні словотворчі морфемі або морфологічно-усічені модифікації запозичених самостійних морфем, які адсорбують значення всієї лексеми і семантично еквівалентні їй. Через втрату ними статусу самостійних морфем такі одиниці мови перетворюються на службові морфемі і запозичуються в „готовому” вигляді. Залежно від позиції стосовно самостійної морфемі, афіксоїди, які утворились у результаті формантизації етимологічно самостійної морфемі чи її усічення з подальшою афіксацією, слід диференціювати на префіксоїди та суфіксоїди.

До префіксоїдів досліджуваного корпусу можна віднести словотворчі форманти типу *inter-* (від лат. *inter* „zwischen, unter”, напр.: *Internet*), *tele-* (від грец. *tele* „fern, weit”, напр.: *Teletext*), *micro-/mikro-* (від грец. *mikrós* „klein, fein, gering”, напр.: *Mikroprogramm*), *anti-* (від грец. *anti* „gegen, entgegen, nicht”, напр.: *Antivirenprogramm*), *bio-* (від грец. *bios* „Leben”, напр.: *Bioinformatik*), *extern-* (від лат. *externus* „außen befindlich”, напр.: *Externspeicher*), *info-* (від скор. лат. *informatio*, напр.: *Infohighway*), *makro-* (від грец. *makrós* „lang, groß, im Großen”, напр.: *Makrobefehl*), *multi-* (від лат. *multus* „vielfach, Vielfach..., mehrer..., viel...”, напр.: *Multimediashow*).

Суфіксоїди представлені словотворчими формантами *-grafl -graph* (від грец. *gráphein* „schreiben”, напр.: *Computertomograf*), *-grafik* (від грец. *gráphike* „Schreib-, Zeichenkunst”, напр.: *Computergrafik*), *-grafie/ -graphie* (від грец. *graphna* „schreiben”, напр.: *Computertomografie, Computertomographie*), *-gramm* (від грец. *grámma* „Geschriebenes; Schrift(zeichen)”, напр.: *Computertogramm*).

На базі греко-латинських запозичень та питомих лексем у сучасних мовах утворюються гібриди з ідентичною семантикою, які за В.Акуленко належать до другої групи інтернаціоналізмів – неповних або гібридних інтернаціоналізмів, наприклад: *electronic mail* (англ.) [22] – *elektronische Post* (нім.) [23] – *électronique courrier* (франц.) [23] – *posta electronica* (італ.) [22] – *correo electrónico* (іспан.) [23] – *электронная почта* (рос.) [9] – *електронна пошта* (укр.) [9].

Отже, нові поняття, які входять у життя суспільства й особистості, заповнюють відсутність цих номінантів у мові-реципієнті: „лексичні одиниці трансформуються в новий мовний субстрат у зв’язку з існуванням культурно зумовлених лакун” [4: 113], оскільки „фундаментальна особливість лексики в тому, що вона безпосередньо звернена до немовної дійсності, вона безпосередньо реагує на те, що відбувається у світі реалій” [8: 17]. А запозичення греко-латинських лексичних одиниць за посередництва англійської мови та розширення семантичної структури грецизмів і латинізмів, які функціонують у німецькій мові під впливом англійських мовних зразків, підтверджує факт формування сучасних термінологій на базі латинської та грецької мов і доводить, що процес запозичення триває.

Таким чином, інтернаціоналізація лексичного складу сучасної німецької мови зумовлена тенденціями до унормування й стандартизації її словесно-поняттєвого фонду, а мовна норма стихійно регулюється мовним середовищем і змінюється на кожному історичному етапі. В мовленні функціонують певні варіанти мовної норми, одні з яких з часом втрачають статус мовного стандарту, за іншими він, навпаки, закріплюється. Нормативні мовні знаки обираються мовним колективом у процесі комунікації з числа наявних у мові варіантів, уніфікуються, унормовуються та фіксуються в лексикографічних джерелах.

БІБЛЮГРАФІЯ

1. Акуленко В. В. Вопросы интернационализации словарного состава языка / В. В. Акуленко; под ред. проф. А.В. Федотова. – Х.: Изд-во Харьков. ун-та, 1972. – 214 с.

2. Даниленко В. П. Актуальные направления лингвистического исследования русской терминологии / В. П. Даниленко // Современные проблемы русской терминологии: сб. ст. / отв. ред. В. П. Даниленко; АН СССР, Ин-т. русского языка. – М.: Наука, 1986. – С. 5 – 24.
3. Каныгин М. Ю. Основы когнитивного обществознания / М. Ю. Каныгин. – К.: Украинская Академия информатики, 1993. – 236 с.
4. Карнаухов О. В. Функционирование англо-американизмов в немецком экономическом дискурсе: дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04 / О. В. Карнаухов. – Тамбов, 2000. – 165 с.
5. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу (німецька мова): підручник для студентів вищих навчальних закладів / Т. Р. Кияк, А. М. Науменко, О. Д. Огуй. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 592 с.
6. Скороходько Е. Ф. Термін у науковому тексті (до створення терміноцентричної теорії наукового дискурсу): монографія / Е. Ф. Скороходько; Укр. ін-т лінгвістики і менеджменту. – К.: Логос, 2006. – 99 с.
7. Чередниченко О. І. Про мову і переклад: мова в соціокультурному просторі, переклад як між культурна комунікація / О. І. Чередниченко. – К.: Либідь, 2006. – 248 с.
8. Шмелев Д. Н. Проблемы семантического анализа лексики (на материале русского языка) / Д. Н. Шмелев. – М.: Наука, 1973. – 280 с.
9. АBBYY Lingvo 10: многоязычный электронный словарь [Электронный ресурс]. – Москва: АBBYY Software Ltd, 2004.
10. Anglizismen-Wörterbuch: der Einfluß des Englischen auf den deutschen Wortschatz nach 1945 / bear. v. Broder Carstensen; fortgef. v. Ulrich Busse.– Brl.: de Gruyter, 2001. – S. 1 – 1794.
Bd 1. : A – E. – 2001. – S. 1 – 450. – AW 1
Bd 2. F – O. – 2001. – S. 451 – 1020. – AW 2
Bd 3. P – Z. – 2001. – S. 1021–1794. – AW 3
11. Duden – Deutsches Universalwörterbuch [Electronic resource] / ausg. PC-Bibliothek Express; Joanneum Research Forschungsgesellschaft mbH, Graz. – 5., überarb. Aufl. – Mannheim: Bibliograph. Inst. & F.A. Brockhaus, 2003. – 1. elektron. optisch. Disc (CD-ROM) : farb. 12 sm. – Systemvoraussetz.: Pentium III, Athlon; 32 Mb RAM; CD ROM Windows 2000/2003/XP. – Title from the container. – DDUW [CD-ROM]
12. Duden: das große Fremdwörterbuch. Herkunft und Bedeutung der Fremdwörter / hrsg. v. Wiss. Rat d. Dudenred; bearb. v. Ursula Kraif u. a.]. – 4., akt. Aufl. – Mannheim; Leipzig [u. a.]: Duden, 2007. – 1548 S. – DGFV
13. Duden: Informatik A – Z: Fachlexikon für Studium, Ausbildung und Beruf / bearb. v. Prof. Dr. Volker Klaus u. Prof. Dr. Andreas Schwill. – 4. Aufl. – Mannheim; Leipzig [u. a.]: Duden, 2006. – 767 S. – DI
14. Duden Korrektor PLUS: die Rechtschreibung für MS Word®; Rechtschreibprüfung; Grammatikprüfung; Nachschlagen in: Duden – Das Fremdwörterbuch, Duden – Die sinn- und sachverwandten Wörter, Duden – Richtiges und gutes Deutsch; netzwerkfähig [Electronic resource] / Inst. d. Gesellschaft z. Förderung der angewandten Informationsforsch. e.V., Saarbrücken. – Mannheim: Bibliograph. Inst. & F.A. Brockhaus, 2007. – 1. elektron. optisch. Disc (CD-ROM) : farb. 12 sm. – Systemvoraussetz.: Pentium III, Athlon; 32 Mb RAM; CD ROM Windows 2000/2003/XP. – Title from the container. – DFW [CD-ROM], DSW [CD-ROM]
15. Longman: Dictionary of American English. / [ed. b. Michael Murphy]. – 3. Edition. – [Printed in China]: Longman, 2004. – 1064 p. – Longman 1.
16. Microsoft Computer Dictionary / ed. Alex Blanton a. Sandra Haynes. – 5 th ed. – Washington: Microsoft Press, 2002. – 637 S. – MCD
17. Polenz P. von. Deutsche Sprachgeschichte vom Spätmittelalter bis zur Gegenwart. Bd. 3. 19. u. 20. Jahrhundert / P. v. Polenz. – Brl.: de Gruyter, 1999. – 503 S.
18. Römer C. Lexikologie des Deutschen: Einführung / C. Römer, B. Matzke. – 2. aktual. u. bearb. Aufl. – Tübingen: Narr, 2005. – 236 S.
19. Schmitt P. Anglizismen in den Fachsprachen: eine pragmatische Studie am Beispiel der Kerntechnik. – Heidelberg: Winter, 1985. – 244 S.
20. Die VDS-Anglizismenliste 2004: Gebrauchsanweisung [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.vds-ev.de/denglisch/anglizismen/anglizismenliste.ph>. – Title from the screen. – VDS
21. Wortschatz Portal, Universität Leipzig [Electronic resource]. – Access mode: <http://wortschatz.uni-leipzig.de>. – Title from the screen. – WP
22. Ectaco: Online-Wörterbuch Englisch-Italienisch u. Italienisch- Englisch [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.ectaco.de>. – Title from the screen. – ECTACO
23. Leo: Online-Wörterbuch Deutsch-Englisch, Deutsch-Spanisch u. Deutsch-Französisch [Electronic resource]. – Access mode: <http://dict.leo.org>. – Title from the screen. – LEO

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Алла Міщенко – викладач кафедри перекладу та загального мовознавства Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка.

Наукові інтереси: греко-латинські запозичення й підмова комп'ютерної галузі сучасної німецької мови (лексикологія).

ПЕРЕКЛАДАЦЬКА КОНЦЕПЦІЯ В. КОПТІЛОВА: СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ПАРАМЕТР

Ірина ОДРЕХІВСЬКА (Львів, Україна)

У статті розглянуто погляди визначного теоретика перекладу, лінгвіста й перекладача В. Коптілова, узагальнено доробок майстра та окреслено його перекладацьку концепцію, детальніше проаналізовано її соціокультурний параметр.

The article deals with the views expressed by the prominent translation theorist, linguist and translator V. Koptilov as well as determines the legacy of his. An attempt is made to draw the conceptual approach of V. Koptilov to translation, putting the major emphasis on its sociocultural aspect.

У низці цікавих – з погляду теоретичного і практичного – праць наукові дослідження проф. Віктора Коптілова займають помітне місце. Намагаючись зафіксувати поліфонію